

SLOVENIJA, POUČENJE IZ ŠTUDIJE



Kariera učiteljev v Evropi: dostop, napredovanje in podpora

Andreja Schmuck in Barbara Kresal Sterniša

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport



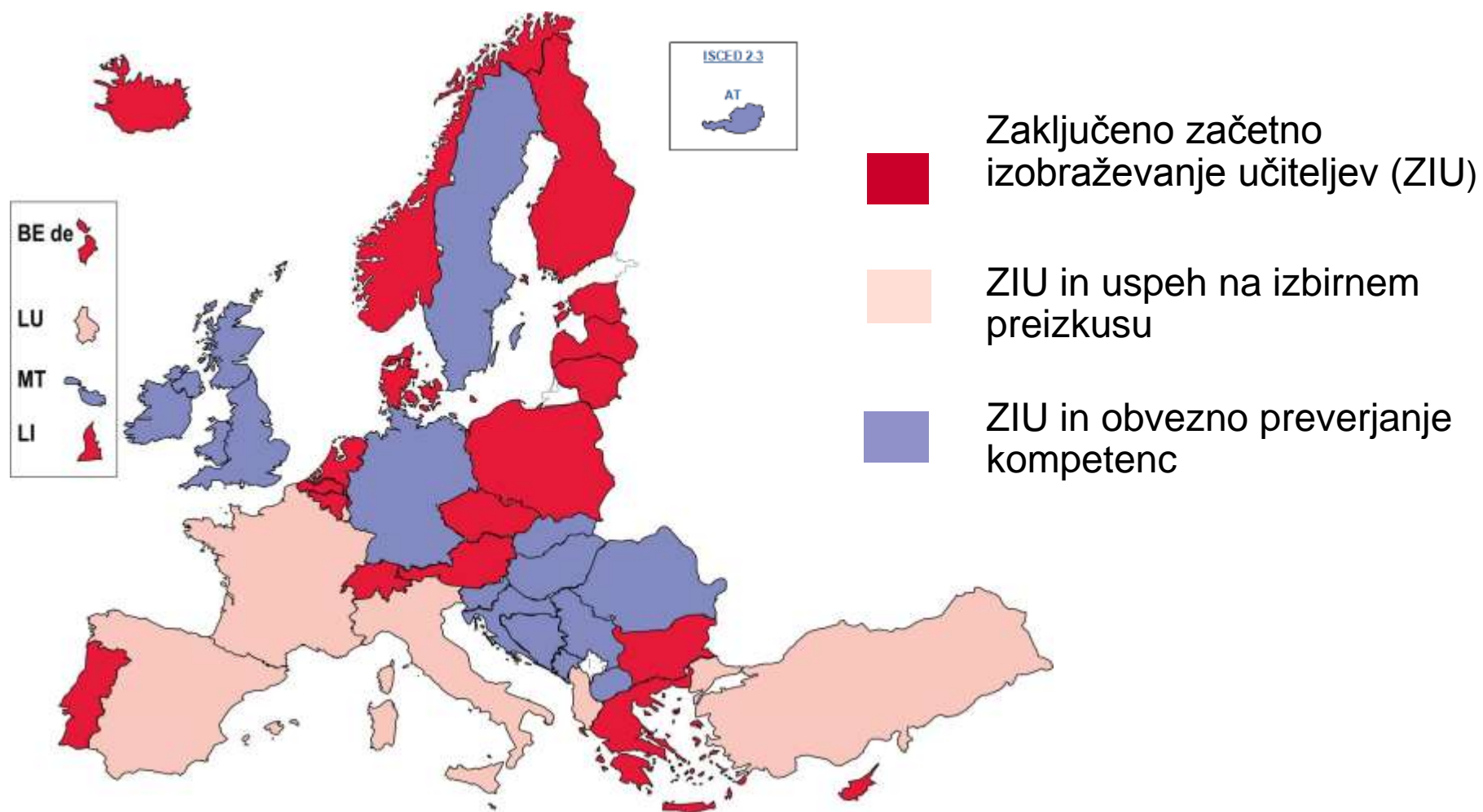


Poročali smo:

- za šolsko leto 2016/2017
- o učiteljih v javnih šolah
- za ravni:
 - primarna: 1. in 2. VIZ obdobje OŠ
 - nižja sekundarna: 3. VIZ obdobje OŠ
 - višja sekundarna (splošno iz.): gimnazija



Predpisani pogoji za poklic učitelj



Vir: Eurydice

ZOFVI
in pravilniki

UPS!

ustrezna izobrazba
(smer, stopnja, pedagoško-andragoška)

+

slovenski knjižni jezik

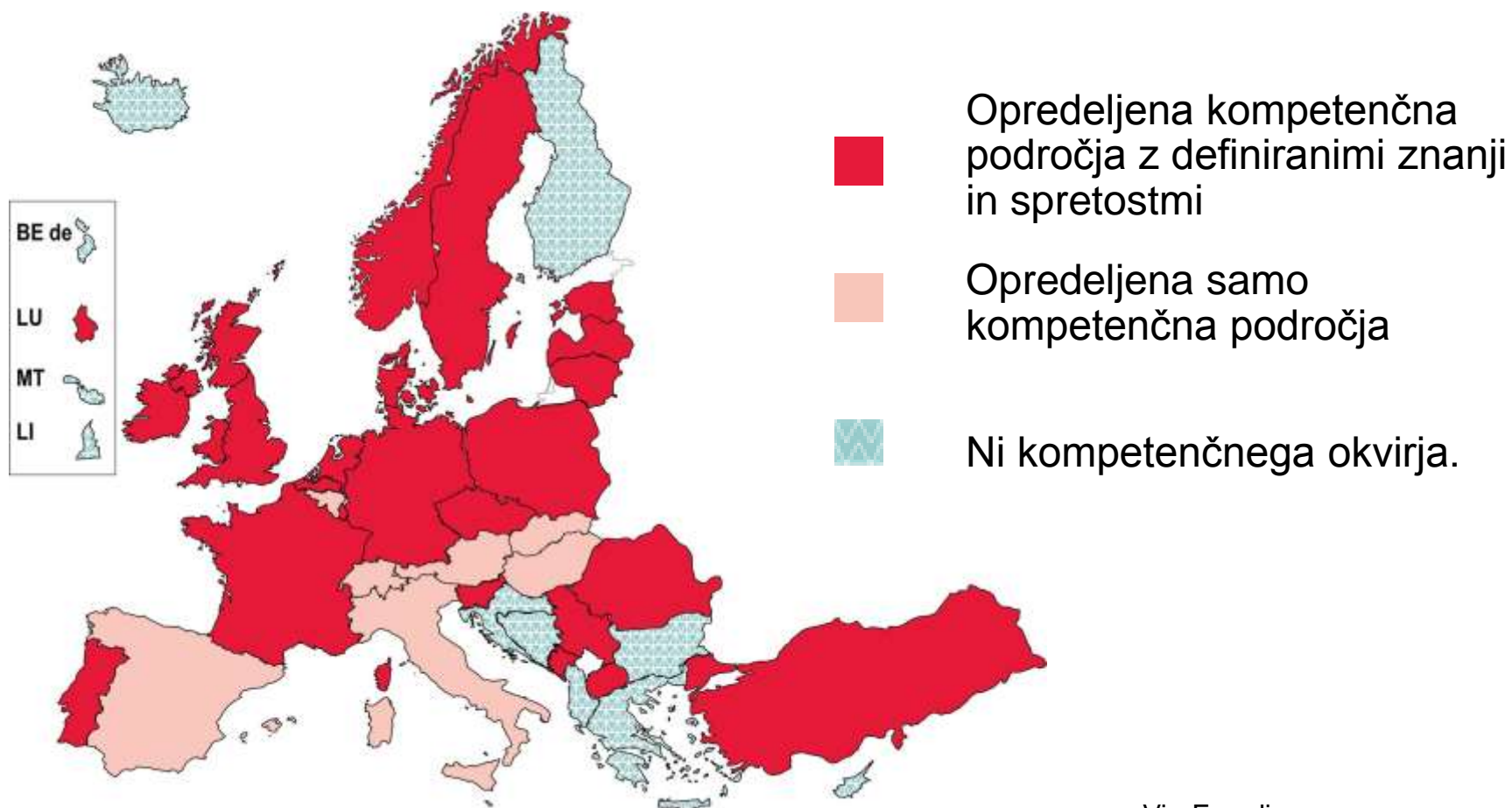
+

strokovni izpit na področju VIZ

=

poklicna kvalifikacija učitelj

Kompetenčni okvir za učitelje



Vir: Eurydice

Kompetence učitelja v Sloveniji



- Diplomanti pedagoških študijskih programov

Merila za akreditacijo študijskih programov za izobraževanje učiteljev (Ur. l. RS, št. [94/11](#) in 21/18,) – 5. člen (ne veljajo od 1. aprila 2018) [Več](#)

- Učitelji začetniki

Pravilnik o pripravništvu strokovnih delavcev na področju vzgoje in izobraževanja (Ur. l. RS, št. 23/06, 72/07 in 38/14) – 17. člen [Več](#)

Pravilnik o strokovnem izpitu strokovnih delavcev na področju vzgoje in izobraževanja (Ur. l. RS, št. 23/06, 81/07, 105/08, 38/14 in 64/15) – 7. člen



Stalni profesionalni razvoj (CPD)



stalno strokovno izobraževanje in usposabljanje

105. čl. ZOFVI



stalno strokovno izobraževanje, izpopolnjevanje
in usposabljanje

53. čl. KPVIZ



nadaljnje izobraževanje in usposabljanje

Pravilnik o izboru in sofinanciranju ...



Programi CPD v Sloveniji



Urejeni s pravilnikom

- izpopolnjevanje izobrazbe
- karierni razvoj

[Več](#)

sofinanciranje, razpis, katalog

prednostne teme

pogoji za izvajalce

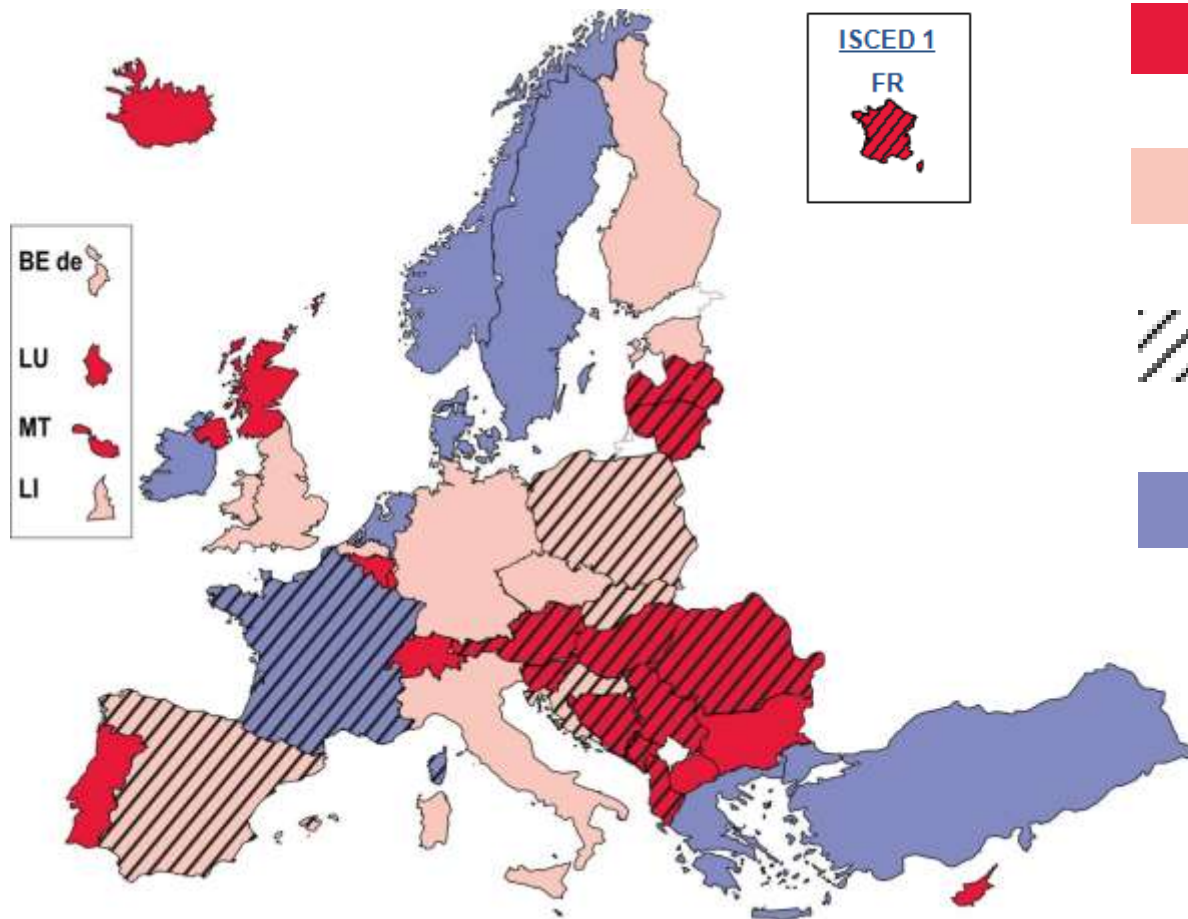
Drugi

ni regulirano

**DVIG
KAKOVOSTI**

- dosežkov učencev
- klime v oddelku, instituciji,
- sistema vzgoje in izobraževanja
- ...

Status stalnega profesionalnega razvoja



- Obveznost (definiran minimalni obseg)
- Profesionalna dolžnost
- Pogoj za napredovanje ali zvišanje plače
- Izbirno

Status v Sloveniji

- Obveznost:

- delovna obveznost,
- disciplinska odgovornost

- Pravica:

- obseg: najmanj 5 dni/leto ali 15 dni/3 leta
- brezplačno

A red dashed outline of a five-pointed star, tilted to the right. Inside the star, the text 'ZOFVI, KPVIZ, pravilniki' is written in green, sans-serif font.

ZOFVI, KPVIZ,
pravilniki

Država

- **predpisi**, ki urejajo CPD in kadrovske pogoje za poučevanje
- zagotavljanje **sredstev** izvajalcem, šolam in učiteljem
- **ustanavljanje in financiranje javnih zavodov** tudi za namen izvajanja CPD (ZRSS, CPI, ACS, ŠR, RIC, CŠOD)
- določitev:
 - programov **za izpopolnjevanje izobrazbe** (nadgrajujejo, poglobljajo, razširjajo izobrazbo)
 - **prednostnih tem** za “programe profesionalnega usposabljanja”

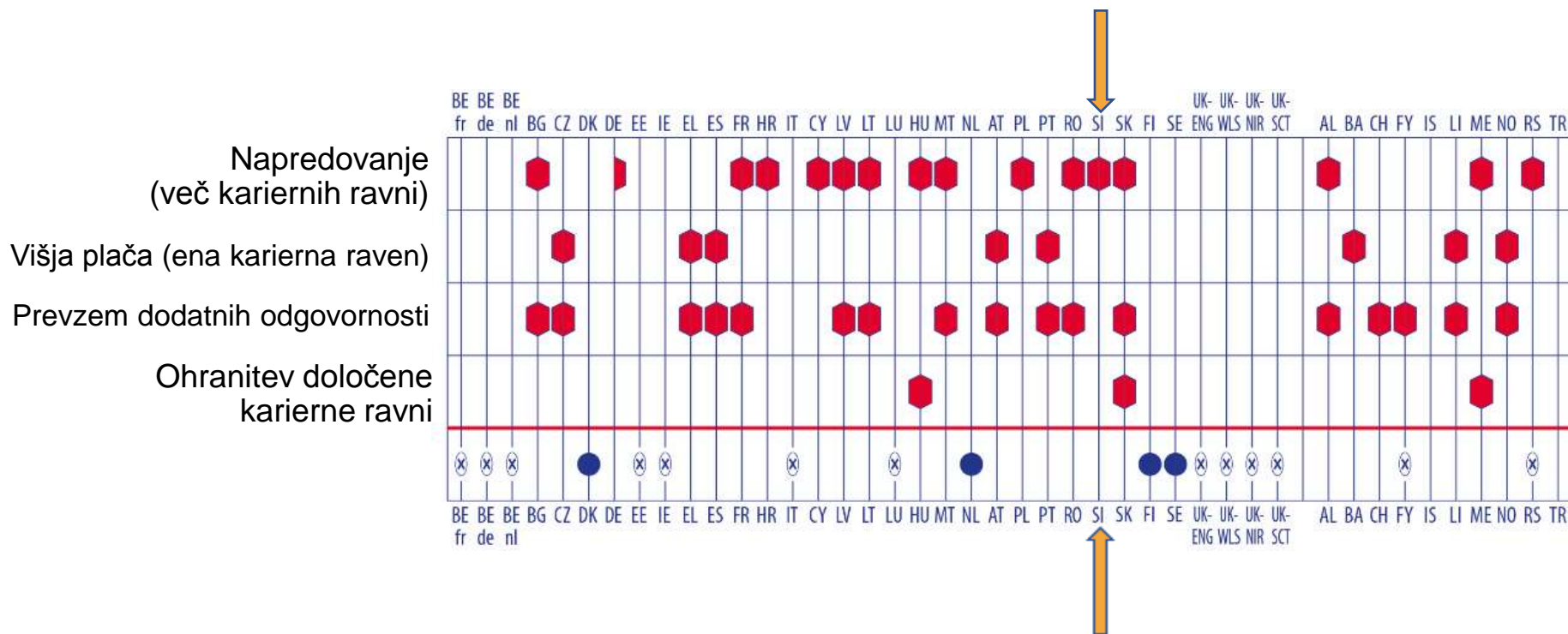
Šola

- Letni program strokovnega izpopolnjevanja v LDN in poročilo (KPVIZ, ZOSn, ZGim)
- Sredstva za CPD
- Organizacija tematskih konferenc in drugih oblik usposabljanja
- Mentorstvo pripravnikom in učiteljem začetnikom

...

Avtonomija

Spodbude učiteljem za udeležbo v CPD



Levo ISCED 1 | Desno ISCED 2 and 3

● Lokalna raven ali avtonomija šole

⊗ Ni povezave med CPD in temi dejavnostmi.

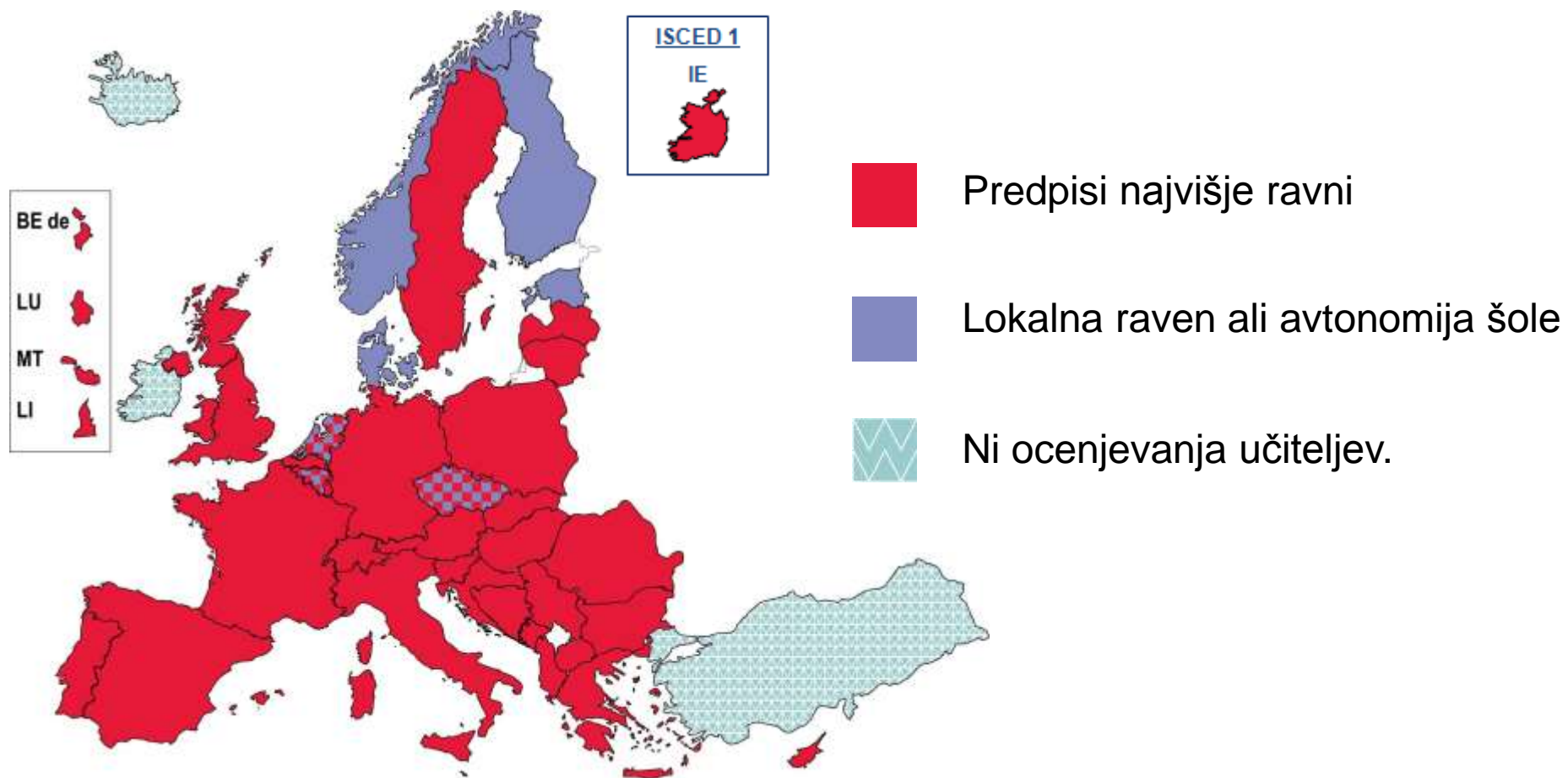
Vir: Eurydice



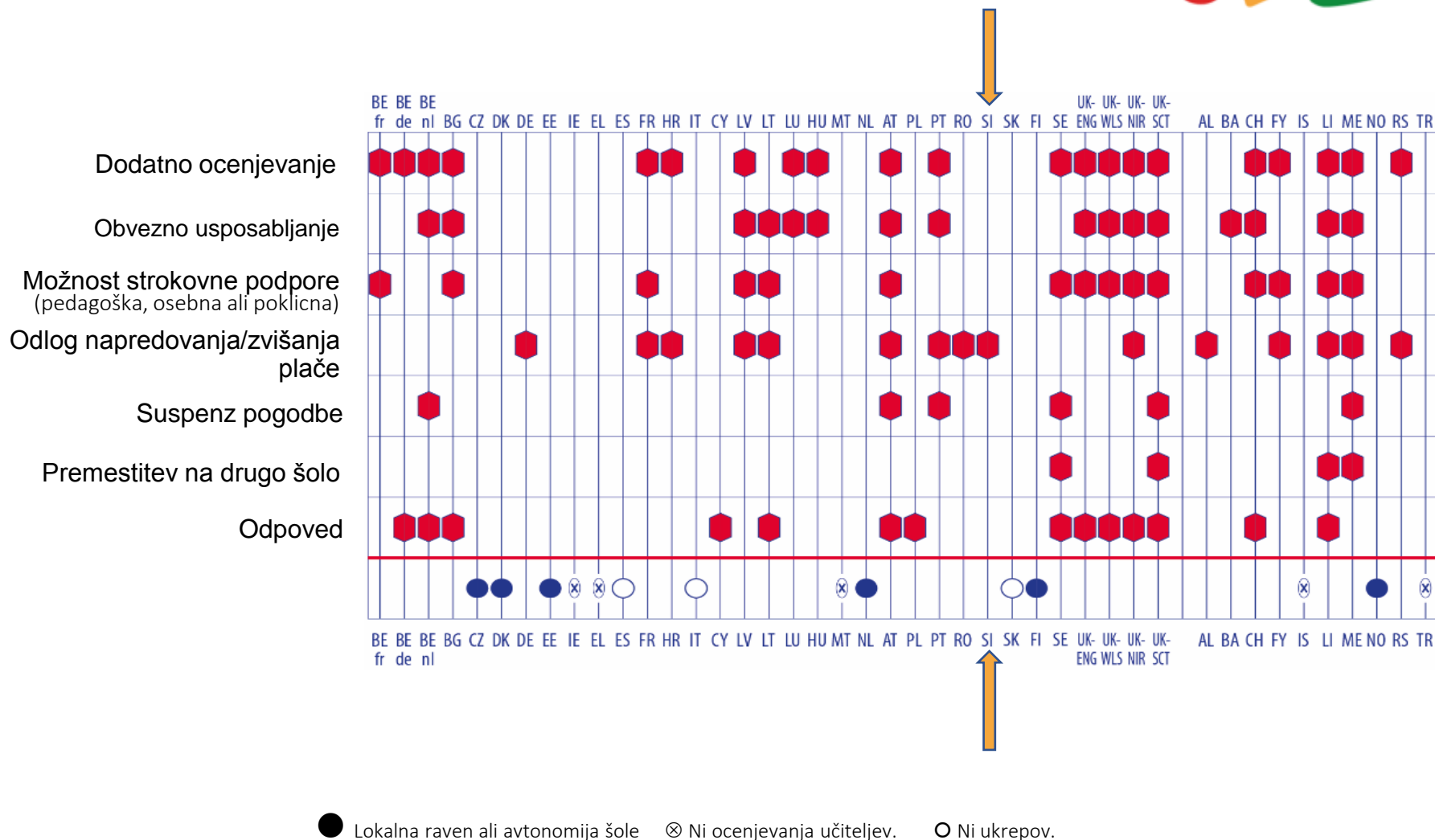
Učitelj, učiteljica

- **Brezplačno** (šola krije stroške: nadomestilo plače, kotizacija, stroški poti in bivanja)
- Plačan **študijski dopust** (KP VIZ), če...
- **Dodatek k plači**:
 - doktorat: 59,47 evrov
 - znanstveni magisterij: 36,21 evrov
 - Specializacija: 23,27 evrov
 - 3 % osnovne plače za ure pouka: poučevanje treh predmetov, za katere ima učitelj kvalifikacijo
- **Študijske pomoči** (javni razpis)
- Točke za **napredovanje v naziv**

Raven oblasti, ki regulira ocenjevanje učiteljev



Možne posledice negativne ocene učitelja



● Lokalna raven ali avtonomija šole ⊗ Ni ocenjevanja učiteljev. ○ Ni ukrepov.

Ocenjevanje učiteljev v Sloveniji

	Kaj	Kdo	Ocena	Pogostost	Posledica
Poklicna kvalifikacija	praktični nastopi (naloge), usposobljenost za samostojno opravljanje dela; znanje o: ustavni ureditvi RS, ureditvi institucij EU, človekovih in otrokovih pravicah in svoboščinah; predpisih s področja VIZ; slovenskem knjižnem jeziku	mentor, ravnatelj, nacionalna komisija	opravi/ni opravi	1 x	izpolnjevanje pogojev za opravljanje poklica/ ponavljanje str. izpita
Poskusna doba		komisija na šoli	upešno/neuspešno	lahko ob novi zaposlitvi	nadaljevanje/ prekinitev delovnega razmerja
Napredovanje v nazive	delo z učenci, sodelovanje s starši, sodelovanje in timsko delo z drugimi strokovnimi delavci, uporaba strokovnega znanja, pridobljenega z izobraževanjem, drugega delo, ki je posebnost stroke oziroma delovnega mesta; nadaljnje izobraževanje in usposabljanje; dodatno strokovno delo	ravnatelj, učiteljski zbor, minister	ocena delovne uspešnosti (uspešen/nadpovprečno uspešen)	ob predlogu za napredovanje	napredovanje v naziv - višja plača
Redna delovna uspešnost	rezultati dela, samostojnost, ustvarjalnost, natančnost in zanesljivost pri opravljanju dela, kakovost sodelovanja in organizacije dela, druge sposobnosti v zvezi z opravljanjem dela	ravnatelj	odlično, zelo dobro, dobro, zadovoljivo, nezadovoljivo	vsako leto	napredovanje v plačne razrede ali ne - višja/enaka plača
Delovna uspešnost - povečan obseg dela	povečan obseg dela	ravnatelj		priložnostno	dodatno plačilo

UPS!

Vaša vprašanja ...



Merila za akreditacijo

Pridobiti si morajo predvsem naslednje splošne kompetence:

a) Učinkovito poučevanje in vzgajanje:

- obvladovanje temeljnih načel in postopkov načrtovanja, izvajanja in vrednotenja učnega procesa,
- upoštevanje razvojnih značilnosti ter individualnih razlik učencev pri spodbujanju uspešnega učenja,
- učinkovito izvajanje individualizacije in diferenciacije vzgojno-izobraževalnega dela,
- vzpostavljanje optimalnega učnega okolja z uporabo različnih učnih metod in strategij, ki vzpodbujajo miselno aktivnost učencev in temu ustrezno načrtovanje ciljev, preverjanje in ocenjevanje,
- razvijanje sposobnosti učencev za vseživljenjsko učenje z razvijanjem strategij samostojnega učenja,
- uporaba informacijsko-komunikacijske tehnologije pri pouku in razvijanje informacijske pismenosti pri učencih,
- prepoznavanje učencev s posebnimi potrebami ter v sodelovanju z drugimi učitelji in strokovnjaki prilagajanje dela njihovim posebnostim,
- ustrezno uporabljanje različnih načinov spremljanja in preverjanja napredka učencev v skladu s cilji ter dajanje konstruktivne povratne informacije,
- učinkovito komuniciranje z otroki, učenci, dijaki in drugimi udeleženci izobraževanja (v nadaljevanju: učenci), razvijanje pozitivnega skupinskega ozračja ter dobrih odnosov z učenci in med njimi samimi,
- razvijanje jezikovnih sporazumevalnih zmožnosti učencev,
- razvijanje socialnih veščin učencev,
- oblikovanje varnega in spodbudnega učnega okolja, v katerem se učenci počutijo sprejete, v katerem se spoštuje različnost in spodbuja samostojnost in odgovornost,
- oblikovanje jasnih pravil povezanih s potekom pouka in izvajanjem učnega procesa ter organizacijo dela v razredu in za razred,
- oblikovanje jasnih pravil vedenja in discipline v razredu, ki temeljijo na spoštovanju vseh udeležencev,
- uspešno soočanje z neprimernim vedenjem, agresivnostjo, konflikti ter uporabljanje ustreznih strategij za njihovo reševanje,
- izkazovanje pozitivnega odnosa do učencev, ob razumevanju in spoštovanju učenčevega socialnega, kulturnega, jezikovnega in religioznega porekla, ter drugih osebnih okoliščin,
- zavedanje etičnih razsežnosti svojega delovanja ter njihovo upoštevanje.

b) Sodelovanje z delovnim in družbenim okoljem (z družbo in v družbi):

- z drugimi delavci na šoli, drugimi šolami in inštitucijami ter strokovnjaki na vzgojno-izobraževalnem področju,
- s starši in drugimi osebami, odgovornimi za učence,
- vzpostavljanje partnerskih odnosov in sodelovanje z drugimi šolami, inštitucijami v šolskem okolju ter strokovnjaki na vzgojno-izobraževalnem področju na lokalni, regionalni, nacionalni, evropski in širši globalni ravni.

c) Usposobljenost za profesionalni razvoj:

- sposobnost samokritičnega premisleka o lastnem delu in njegovega vrednotenja,
- izboljšanje kakovosti svojega dela s samoevalvacijo in nadaljnjim izobraževanjem in usposabljanjem,
- usposobljenost za tvorno sodelovanje v razvojno-raziskovalnih projektih, namenjenih izboljšanju kakovosti vzgojno-izobraževalnega dela.

č) Organizacijske in vodstvene sposobnosti:

- dobro poznavanje svojega poklica in predpisov, ki urejajo delovanje šole,
- uspešno načrtovanje in upravljanje časa,
- obvladovanje organizacijskih in administrativnih nalog v zvezi z načrtovanjem, izvajanjem, spremljanjem in vrednotenjem učnega procesa,
- učinkovito vodenje učencev, oddelčne skupnosti učencev in koordiniranje oddelčnega učiteljskega zbora,
- sposobnost za timsko delo in učinkovito reševanje problemov.

Pripravištvo: pridobivanje kompetenc s področij



- **znanja in razumevanja:** poznavanje predmetnega področja in vsebin kurikula oziroma učnih načrtov ali drugega strokovnega področja, razumevanje in uporaba metodike ter predmetne oziroma specialne didaktike kot tudi osnov izobraževalnih ved, procesov poučevanja in učenja, poznavanje razvojne psihologije, skupinske dinamike, inkluzivnosti in različnosti, poznavanje postopkov in metod vrednotenja in ocenjevanja;
- **spretnosti in učinkovitega poučevanja:** obvladovanje načel in postopkov načrtovanja, izvajanja in vrednotenja učnega procesa, ustrezna uporaba vzgojnih oziroma učnih pripomočkov, uporaba informacijsko-komunikacijske tehnologije pri pouku in razvijanje informacijske pismenosti pri otrocih, učencih in dijakih (v nadaljnjem besedilu: učenci), oblikovanje varnega in spodbudnega učnega okolja z uporabo različnih učnih metod in strategij in temu ustrezno načrtovanje ciljev, spremljanje, preverjanje in ocenjevanje napredka učencev v skladu s cilji, upoštevanje razvojnih značilnosti ter individualnih razlik učencev;
- **sodelovanja z delovnim in družbenim okoljem:** sodelovanje z drugimi delavci na šoli, sodelovanje s starši, sodelovanje s svetovalnimi službami, z drugimi šolami in institucijami ter strokovnjaki na vzgojno-izobraževalnem in drugih področjih;
- **prepričanj, vrednot in stališč:** spoznavna zavest o razvoju predmetnega področja ter njegovem položaju v povezavi z drugimi področji, sposobnost samorefleksije, odgovorno usmerjanje lastnega strokovnega razvoja v procesu vseživljenjskega učenja, usposobljenost za tvorno sodelovanje v razvojno-raziskovalnih projektih, zavezanost k spodbujanju učenja vseh učencev ter spodbujanje demokratičnosti pri učencih, vključno s spoštovanjem različnosti in multikulturalnosti, občutek lastne učinkovitosti;
- **organizacije in vodenja:** poznavanje poklica in predpisov, ki urejajo delovanje šole, uspešno načrtovanje in upravljanje časa, obvladovanje organizacijskih in administrativnih nalog v zvezi z načrtovanjem, izvajanjem, spremljanjem in vrednotenjem učnega procesa, učinkovito vodenje učencev, oddelčne skupnosti učencev in koordiniranje oddelčnega učiteljskega zbora, sposobnost za timsko delo in učinkovito reševanje problemov.

[Nazaj](#)

Nadaljnje izobraževanje in usposabljanje strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju



Pravilnik o izboru in sofinanciranju programov nadaljnega izobraževanja in usposabljanja strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju

Katalog



Programi za izpopolnjevanje izobrazbe

Nadgrajujejo, poglobljajo in razširjajo izobrazbo, določeni kot izobrazbeni pogoji.

- javnoveljavni študijski programi za izpopolnjevanje v skladu z ZVis,
- programi za izpopolnjevanje v skladu z ZOFVI
- program za izobraževanje in usposabljanje za ravnateljski izpit v skladu z ZOFVI

Programi kariernega razvoja

Omogočajo kontinuiran profesionalni razvoj strokovnih delavcev.

- programi profesionalnega usposabljanja (izbrani na javnem razpisu)
- tematske konference (za posamezni vzgojno-izobraževalni zavod)
- izredni programi (hiter odziv na nepredvidljivo potrebo; sklep ministra)
- projektni programi (namenjeni implementaciji novih pedagoških praks; sredstva evropske kohezijske politike)